

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2984/2019
10.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милован Ђурић, адвокат из ..., против тужених Републике Србије коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Ваљеву и ЈП „Србија шуме“ Нови Београд, ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4993/18 од 27.03.2019. године, у седници одржаној 10.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 4993/18 од 27.03.2019. године, тако што се одбијају као неосноване жалбе тужених и потврђује пресуда Основног суда у Ваљеву П 625/17 од 07.05.2018. године, исправљена решењем истог суда П 625/17 од 23.05. 2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П 625/17 од 07.05.2018. године, ставом првим изреке, исправљеним решењем истог суда од 23.05.2018. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено да је он искључиви власник и држалац дела кат. парцеле .. уписане у КО ..., у површини од 0.27.00 ха у мерама и границама ближе описаним овим ставом првим изреке, што су тужени дужни претрпети и трпети да тужилац на основу ове пресуде путем физичке деобе издвоји предметни део и изврши упис промена у СКН Ваљево. Ставом другим изреке, тужени су обавезани да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка и то првотужена 55.350,00 динара, а друготужена 106.350,00 динара. Пресудом Апелационог суда у Београду, ставом првим изреке, преиначена је наведена исправљена првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца. Ставом другим изреке, преиначено је и решење о трошковима поступка па је тужилац обавезан да туженој Републици Србији на име накнаде трошкова поступка исплати 18.000,00 динара.

Против наведене правноснажне пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП и да је основана због погрешно примењеног материјалног права.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је као законски наследник свог оца сада пок. ББ, на основу оставинског решења Основног суда у Ваљеу О 807/13 од 15.03.2013. године, оглашен за наследника и власника дела катастарске парцеле бр. ..., шума у површини од 0.27,00 ха, у КО ..., који је то право стекао одржајем, што је утврђено правноснажном пресудом због изостанка Општинског суда у Ваљеу П 3023/71 од 22.11.1971. године. Међутим, своје право власништва није могао да спроведе уписом у јавну књигу јер је ова катастарска парцела уписана као пашњак укупне површине 0.40.50 ха и на терену не одговара ни по величини ни по положају, делу парцеле коју он држи и користи дуго година. Идентификацијом од стране судског вештака геодетске струке на лицу места записнички је утврђено да спорни део земљишта не представља део кат. парцеле бр. .. већ део кат. парцеле бр. .. КО ..., у површини од 0.27,00 ха, у идентификованим мерама и границама, која је на терену шума, а уписана је у ЛН бр. .. као остала природно неплодно земљиште у јавној својини првотужене, а са правом коришћења друготуженог. Утврђено је да је својевремено решењем Комисије СО Ваљево за расправљање имовинских односа, самовласним заузећем земљишта у друштвеној својини Уп бр. .. од 30.10.1968. године, одбијен је захтев ББ из ..., да се дозволи ревизија правноснажног решења те комисије од 28.12.1963. године којим му је одузето самовласно заузето земљиште кат. парцела бр. .. у КО ..., по култури шума у површини од 0.27,00 ха. Из акта овде друготуженог - ШГ Бороња – Лозница од 22.12.2017. године произлази да кат. парцела бр. .. КО ... није била изузета из државине овог шумског газдинства.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је сада пок. отац тужиоца ББ, преко својих правних претходника и лично био у дугогодишњој савесној државини предметног дела кат. парцеле бр. .. КО ... од пре 1910. године, што је и констатовано у наведеној пресуди због изостанка Општинског суда у Ваљеу, са погрешном ознаком подброја парцеле, а заправо дела кат. парцеле за коју је налазом судског вештака геодетске струке идентификовано да представља део кат. парцеле бр. .. у идентичној површини од 0.27,00 ха, односно да није реч о катастарској парцели бр. .. која је унета у оставинску масу сада пок. ББ јер је дошло до грешке у подбројевима ове парцеле. Како је тужилац законски наследник свог сада пок. оца на основу правноснажног оставинског решења по основу кога му је припало право својине на наведеној кат. парцели за коју је погрешно означено да је кат. парцела .. а заправо је реч о делу кат. парцеле .. КО ..., првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, закључујући да тужилац као правни следбеник савесних држалаца дела наведене кат. парцеле која на терену представља шуму, није могао стећи право власништва путем одржаја на шумском земљишту јер до 06.04.1941. године није истекао потребан рок времена од 43 године 1 месеца и 18 дана према параграфу 91 Српског грађанског законика и према одредбама Закона о мораторном стању из 1920. године. Ценио је то што је Законом о изменама и допунама Закона о основама својинскоправних односа („Сл. лист СРЈ“, бр.29/96 од 26.06.1996. године), брисан члан 29. који је предвиђао забрану стицања

права својине одржајем на непокретностима у државној или друштвеној својини, али је нашао да исти не може деловати ретроактивно. Поред тога, чланом 17. Закона о јавној својини („Сл. гласник РС“, бр.72/2011, са изменама), прописано је да се на стварима из члана 16. овог закона не може стећи право својине одржајем, нити се може засновати хипотека или неко друго средство стварног обезбеђења, а предметна парцела се налази у јавној својини и на терену представља шуму, сматрајући да се због тога на овој ствари у јавној својини не може стећи право својине одржајем.

По становишту овог суда, изложено правно становиште другостепеног суда се не може прихватити у ситуацији када је идентификацијом на лицу места утврђено да се наведени део спорне катастарске парцеле у површини од 27 ари налази у дугогодишњој савесној државини тужиоца и његовог оца и да представља део кат. парцеле .. КО ..., која је у ЛН уписана као остало природно неплодно земљиште. Наиме, несумњиво је утврђено да су тужилац и његов сада пок. отац били савесни држаоци овог дела наведене кат. парцеле (за коју су грешком сматрали да представља кат. парцелу ..). Како је од доношења цитираних новела Закона о основама својинскоправних односа до подношења тужбе у овој правној ствари 24.06.2016. године, протекло 20 година, то су се по налажењу овога суда стекли услови за стицање права својине на основу тзв. ванредног одржаја из члана 28. став 4. цитираног закона.

Поред тога, иако предметна кат. парцела у јавној књизи – ЛН бр. .. КО ..., није уписана као шума већ као остало природно неплодно земљиште, чак и да је реч о шуми (што представља на терену) не би постојао основ за искључење могућности одржаја на основу члана 17. Закона о јавној својини („Сл. гласник РС“, бр.72/2011, са изменама) а на стварима из члана 16. овог закона јер шуме и шумско земљиште у смислу члана 10. став 1. истог закона представљају добра од општег интереса а не добра у општој употреби из става 2. истог члана на којима се не може стећи право својине одржајем.

Правилно је донета и одлука о трошковима поступка на основу члана 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

Председник већа-судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић